

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 1602.2/ 1398

เรื่องเพื่อ พิจารณาจร

เรื่องที่ ๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ 10400

๙๓๔ 4031

ดล. 1/13๓

วันที่

เวลา

8 มิถุนายน 2553

เรื่อง รายงานผลกระทบและความเสียหายกรณีการตัดไม้จากการดำเนินการก่อสร้างทางหลวง
แผ่นดินหมายเลข 2090 (ถนนธนรัชต์)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 8 ส.ย. 2553

จัดเข้าวาระ.....

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม 0013.3/2230 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553
 2. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส 1602.2/7041 ลงวันที่ 2 เมษายน 2553
 3. สำเนาหนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม 0013.3/10630 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2553
 4. ภาพถ่ายสภาพพื้นที่
 5. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.2/10711 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2553
 6. สำเนาข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวน
ของกรมทางหลวง พ.ศ. 2511
 7. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.2/11143 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2553
 8. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0704(3)/ว 3638 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2528

1. เรื่องเดิม

1.1 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2553 มีผู้ร้องเรียนและสื่อมวลชนหลายแขนงได้เสนอ
ข่าวกรณีกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ขยายทางหลวงหมายเลข 2090 (ถนนธนรัชต์ ช่วงปากช่อง –
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่) ช่วง กม. ที่ 2 ถึง กม. ที่ 10 อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา โดยมี
การตัดไม้ทั้งหมดโดยเป็นไม้หวงห้าม จำนวน 128 ต้น (176 ท่อน)

1.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์
คุณกิตติ) ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2553 และได้สั่งการให้กรม
ป่าไม้ ตรวจสอบพื้นที่และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชะลอโครงการเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง
โดยการบูรณะทางและขยายผิวจราจร บนทางหลวงหมายเลข 2090 ตอนแยกทางหลวงหมายเลข 2/
ต่อเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ระหว่าง กม. ที่ 2 ถึง กม. ที่ 10

/1.3 นายกรัฐมนตรี ...

1.3 นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ได้สั่งการเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2553 ให้หยุดการดำเนินโครงการ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงคมนาคม ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. ข้อเท็จจริง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตรวจสอบพื้นที่กรณีดังกล่าวแล้ว ขอรายงานผล ดังนี้

2.1 จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือ ที่ นม 0013.3/2230 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 แจ้งกรมป่าไม้ว่า

2.1.1 กรมทางหลวง โดยแขวงทางหลวงนครราชสีมา จะก่อสร้างขยายเส้นทางจราจรตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 2090 (ถนนธนรัชต์ ช่วงปากช่อง – อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่) ระหว่าง กม. ที่ 2 ถึง กม.ที่ 10 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากทางหลวงดังกล่าว มีต้นไม้อยู่เขตทางหลวงเป็นจำนวนมาก กรมทางหลวงจึงขอให้จังหวัดนครราชสีมาส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจตรวจสอบต้นไม้

2.1.2 จังหวัดนครราชสีมา ได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและสำรวจไม้ในแนวเขตทางหลวงที่จะก่อสร้างดังกล่าว ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) และกรมทางหลวงในพื้นที่ ปรากฏว่ามีต้นไม้จำนวนมากเป็นไม้หวงห้ามที่จะขออนุญาตตัดออกจำนวน 14 ชนิดไม้ รวมทั้งสิ้น 128 ต้น โดยกรมทางหลวงมอบหมายองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นผู้ขอรับอนุญาตทำไม้

2.1.3 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) ได้ยื่นเรื่องคำขออนุญาตทำไม้ บริเวณเขตทางหลวงดังกล่าว ซึ่งจังหวัดนครราชสีมาพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ในเขตทางหลวง จึงส่งเรื่องดังกล่าวให้กรมป่าไม้พิจารณาอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) ทำไม้ในเขตทางหลวงที่จะก่อสร้างต่อไป

2.2 กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ที่ ทส 1602.2/7041 ลงวันที่ 2 เมษายน 2553 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 แจ้งจังหวัดนครราชสีมาว่า ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจ และการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. 2525 จังหวัดนครราชสีมา สามารถพิจารณาดำเนินการอนุญาตตามระเบียบหลักเกณฑ์ของกรมป่าไม้ได้ แต่เนื่องจากในปัจจุบันเพื่อแก้ไขภาวะโลกร้อนและประโยชน์ทางด้านสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้เห็นควรขุดบอนต้นไม้ในเขตทางหลวงดังกล่าวไปใช้ปลูกในราชการ ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจังหวัดนครราชสีมา ส่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 8 (นครราชสีมา) ประสานงานกับแขวงทางหลวงนครราชสีมาที่ 2 (กรมทางหลวง) และสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่านครราชสีมา (ออป.) ตรวจสอบว่าจะสามารถดำเนินการ ขุดบอนต้นไม้ดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบก่อนเพื่อจะได้พิจารณาว่าสมควรจะอนุญาตหรือไม่ ต่อไป

2.3 จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือที่ นม 0013.3/10630 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2553 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3 แจ้งกรมป่าไม้ว่า ได้ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันตรวจสอบตามนัยหนังสือ กรมป่าไม้ ในข้อ 2.2 แล้ว ปรากฏว่า ไม้ที่จะทำออกตามโครงการมีขนาดใหญ่และมีอายุมาก การขุดล้อมบอนต้นไม้ทำได้ยากและใช้เวลานาน ประกอบกับมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาตามสัญญาก่อสร้างถนนและข้อจำกัดด้านงบประมาณ จึงไม่สามารถขุดบอนต้นไม้ได้ จังหวัดนครราชสีมา จึงได้ออกใบอนุญาต ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2553 ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) ทำไม้ในเขตทางหลวงดังกล่าว ตามระเบียบฯ พร้อมกับได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเป็นการประสานงาน ตลอดจนการตรวจสอบควบคุม การอนุญาตทำไม้ ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไปแล้ว

2.4 การออกใบอนุญาตของจังหวัดนครราชสีมา ตามข้อ 2.3 ข้างต้นขัดแย้งกับข้อเท็จจริงของการทำไม้ในเขตทางหลวงดังกล่าว เนื่องจากขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ไปตรวจสอบพื้นที่เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2553 ปรากฏว่า ได้มีการตัดโค่นต้นไม้ดังกล่าวทั้งหมดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการตัดโค่นต้นไม้ก่อนที่จังหวัดนครราชสีมาจะออกใบอนุญาตให้ และการออกใบอนุญาตของจังหวัดนครราชสีมา ก็ขัดแย้งกับความเห็นของกรมป่าไม้ที่ให้ทำการขุดบอนต้นไม้ทั้งหมดแทนการตัดฟัน ซึ่งแม้ว่าจังหวัดนครราชสีมาจะมีหนังสือตามข้อ 2.3 แจ้งกรมป่าไม้ ก็เป็นการแจ้งให้ทราบหลังจากที่ได้มีการตัดโค่นต้นไม้ไปแล้ว ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉพาะต้นไม้ที่เป็นไม้หวงห้ามและเกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศ

2.5 จากการสำรวจพบว่าสภาพก่อนการดำเนินการขยายผิวจราจรทางหลวงหมายเลข 2090 ซึ่งเป็นประตูสู่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มรดกโลกทางธรรมชาติ จะมีสภาพพื้นที่เดิมปกคลุมด้วยต้นไม้ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก อย่างหนาแน่น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบันที่มีการเปิดหน้าดินและตัดต้นไม้แล้ว ปรากฏว่าทำให้สูญเสียความเป็นเอกลักษณ์ของลักษณะชุมชนต้นไม้หรืออุโมงค์ต้นไม้ สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและชีวมวล ส่วนลักษณะของสภาพป่าและต้นไม้ ตั้งแต่ กม. 10 ขึ้นไปถึงอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ยังมีสภาพสมบูรณ์เปรียบเทียบกับ กม.2 ถึง กม. 10 ที่มีการโค่นต้นไม้และเปิดหน้าดิน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

2.6 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2553 โดยกรมป่าไม้รายงานที่ประชุมทราบว่าจากกรณีดังกล่าวข้างต้นได้มีการโค่นล้มต้นไม้ในการก่อสร้างขยายถนนของกรมทางหลวงดังกล่าวไปแล้วตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม 2553 ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการทำไม้โดยไม่ได้รับอนุญาต จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) และหน่วยงานเกี่ยวข้อง พร้อมทั้งตรวจยึดตีตราไม้ที่ถูก ตัดโค่นทั้งหมดไว้เป็นของกลางในคดี รวมจำนวน 176 ท่อน ปริมาตร 88.48 ลูกบาศก์เมตร

/2.7 กรมป่าไม้ ...

2.7 กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.2/10711 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2553 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5 แจ้งกรมทางหลวงเพื่อขอยกเลิกข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ. 2511

2.8 ในกรณีนี้ เนื่องจากกรมทางหลวงไม่ดำเนินการตามข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ. 2511 ข้อ 3 และข้อ 7 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 6 กรมป่าไม้ จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.2/ 1143 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2553 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 7 แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาให้ทำการยกเลิกใบอนุญาต ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2553 ที่จังหวัดนครราชสีมาได้ออกให้กับ อ.อ.ป. เนื่องจากเป็นการออกใบอนุญาตหลังจากที่ได้มีการทำไม้ไปแล้ว และโดยที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งสองฝ่าย จึงต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ตรวจสอบสำนวนก่อนที่จะดำเนินคดี จากนั้นก็จะดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมต่อไป

2.9 นอกจากนี้ กรมทางหลวงไม่ดำเนินการตามข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวงเช่นเดียวกัน ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0704(3)/ว 3638 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2528 ข้อ 1 ซึ่งได้แจ้งเวียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 8

3. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเพื่อป้องกัน มิให้เกิดผลกระทบและความเสียหายในกรณีเช่นนี้ขึ้นอีก จึงขอเสนอแนวทางปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

3.1 กรณีที่กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง โดยการบูรณะทางและขยายผิวจราจร บนทางหลวงหมายเลข 2090 ตอนแยกทางหลวงหมายเลข 2 ต่อเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ระหว่าง กม. ที่ 2 ถึง กม. ที่ 10 (ถนนธนะรัชต์) อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และได้มีการตัดต้นไม้ไหล่ทาง และเปิดหน้าดินไปแล้ว เห็นควรให้เร่งรัดดำเนินการฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่ช่วง กม. ที่ 2 – กม. ที่ 10 โดยด่วน ด้วยการปลูกต้นไม้ เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ที่เสียหาย และปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน โดยต้นไม้ให้จัดหาต้นไม้ใหญ่มาปลูกทดแทนโดยเร็ว และจัดพื้นที่บริเวณที่ได้ขยายเส้นทางไปแล้ว เป็นพื้นที่สำหรับเส้นทางสำหรับรถจักรยาน (Bike Lane) เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรของประชาชนในท้องถิ่น

/3.2 สำหรับ ...

3.2 สำหรับโครงการบูรณะทางและขยายผิวจราจร หมายเลข 2090 ต่อจาก กม. ที่ 10 เห็นควรระงับการก่อสร้างเนื่องจากจะทำให้มีการตัดฟันต้นไม้จำนวนมาก และก่อให้เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อระบบนิเวศ

3.3 สมควรกำหนดให้พื้นที่โดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และป่าอนุรักษ์ใกล้เคียง ซึ่งเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติให้เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 45 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำการการศึกษา และกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาโดยด่วน

3.4 สำหรับพื้นที่อื่น ๆ ที่จะดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงทางหลวง เส้นทางลำลอง และทางอื่นใดต่อไปในอนาคต เห็นควรดำเนินการดังนี้

(1) ให้หลีกเลี่ยงการก่อสร้างทาง การปรับปรุงทาง การขยายเขตทาง และการก่อสร้างทางอื่น ๆ ในบริเวณพื้นที่ที่มีต้นไม้หวงห้ามขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นและมีระบบนิเวศอันควรอนุรักษ์ โดยเด็ดขาด

(2) หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการตาม (1) ให้ทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination : IEE) ทุกโครงการ หรือทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) แล้วแต่กรณี และต้องดำเนินการจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) การดำเนินการใด ๆ ในส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดฟันไม้หวงห้ามในทุกกรณีต้องได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสียก่อน

จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติข้างต้นต่อไป

เสนอ กรม ป่าไม้
ในรณก ๗ มิ.ย. ๖๓

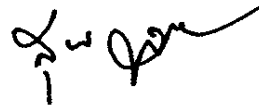
(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี
กรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. 0 2561 4292 ต่อ 5206

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม